

ÖĞRENCİ

ADI:

SOYADI:

SINIFI:NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023-2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 12. SINIFLAR
2. DÖNEM 1. YAZILI CEVAP ANAHTARI

Okulunuzun Adı

.....

.....

A.2. 16. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

1. Aşağıda verilen cümlelerdeki yazım yanlışlarını düzelterek yanlarına yazınız. (4 x 5 =20 puan)

Türkçe'nin temel taşlarından biri sayılır.	Türkçenin temel taşlarından biri sayılır.
Dün akşam ki habere canı çok sıkıldı.	Dün akşamki habere canı çok sıkıldı.
Yapılan araştırmaya göre okur yazar oranı oldukça yükseldi.	Yapılan araştırmaya göre okuryazar oranı oldukça yükseldi.
Bu hafta basım evi tadilata girecek.	Bu hafta basımevi tadilata girecek.

2. Ben giderim adım kalır,

Dostlar beni hatırlasın.

Düğün olur, bayram gelir,

Dostlar beni hatırlasın.

Can bedenden ayrılacak,

Tütmez baca, yanmaz ocak,

Selam olsun kucak kucak,

Dostlar beni hatırlasın.

...

A.1.3. Şiirde ahengi sağlayan özellikleri/unsurları belirler.

Şiirde ahengi sağlayan unsurları belirleyiniz. (4 x 5 =20 puan)

Nazım Birimi	Dörtlük
Ölçü	8'li hece ölçüsü
Ahenk Unsurları	Ahenk ses tekrarları, kafiye ve rediflerle sağlanmıştır.
Tema	Hayatın geçiciliği, hatırlanma arzusu

A.1. 11. Türün/biçimin ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.

3. Bir dönem Garip tarzı etkili nükteli şiirler yazıp 1955'ten itibaren İkinci Yeni tarzı şiirler yazmıştır. İkinci Yeni'nin "Kuyumcu Şairi" olarak bilinen şair; şiirlerinde yalnızlık temasına ağırlık verir. Şiirlerinde tiyatrodan esinlenen diyaloglar kullanır. Şiirinde zamanla sevinç yerini bunalıma, toplumsal dengesizlikleri eleştirmek kaygısı yerini yıkıcı bir umutsuzluğa bıraktı. İlk gençlik şiirini İkinci Üstü kitabında toplarken daha sonra Dirlik Düzenlik, Yerçekimli Karanfil gibi kitaplarını yayınladı.**Bu parçada söz edilen yazar kimdir, yazınız. (10 puan)**

Edip Cansever

4 ve 5. soruları verilen metne göre cevaplayınız.

Köy Kurulunun aldığı kararla köyün ortasından küçük bir bölüm, Kurulun ikinci üyesi Hacı'ya satılır. Bunda Kaymakam'dan gelen emir doğrultusunda şehirde yapılacak heykele yardım kampanyasının rolü büyüktür. Yapılacak heykel için köylülerden de para toplayan hükümet, Karataş köyüne de bu arzusunu iletir. Muhtar, hükümete rezil olmamak kaygısıyla paranın yarısını bu satılan yerden, diğer yarısını da köylülerden karşılamayı düşünür. Köylülerden toplanan para "salma" olarak adlandırılır. Herkes kendi gelirine göre belli bir miktar para yardımı yapar. Bayram'ın maddi durumunun iyi olduğunu düşünen muhtar, onun birinci boydan salma vermesini ister. O, buna ses çıkarmaz ama Hacı'nın aldığı toprak parçasına tepki gösterir. Çünkü satılan yer kendi evinin önüdür ve Hacı'nın evinin atıklarının kendi evinin önünde toplanacağını düşünür.

Hacı vakit kaybetmeden temel kazmaya başlar. Toprağı kazdığı ilk gün İzzet dışarı çıkar ve Hacı ile tartışır. İzzet'in tepkisini gören Hacı bunun kolay olmayacağını farkına varır. İzzet'in tüm engellemelerine karşı temel iyice kazılır. Temelin kazıldığı akşam İzzet, Haçça ve Ahmet temeli taşla doldururlar. Ertesi gün temelin doldurulduğunu gördüğünde küfürler etmeye başlayan Hacı'ya, İzzet buraya ev yaptırmayacağını söyler. Bayram ise anası İzzet'den aldığı direktifler doğrultusunda sessiz kalır ve etrafına ev işiyle annesinin ilgilendiğini dile getirir. Hacı, ev işinde muhtarın desteğini arkasına almıştır. Muhtar, Hacı'ya yaptığı her işin arkasında kendisinin olduğunu söyler.

Karataş köyünü Kaymakam'ın ziyaret edeceği haberi muhtarı telaşlandırır. Muhtar, Kaymakam için günlerce hazırlık yaptırır. Kaymakam için kuzu bile ayarlar. Kuzuyu, Hacı'ya verdiği talimatla Bayram'ın hayvanlarının arasından çaldırır.

Kaymakam'ın gelmesine yakın, Hacı'nın ev için hazırladığı kerpiçleri parçalar. Hacı haberi alır almaz Bayram'ın evine koşar ve kapıda çamaşır yıkayan Haçça ve İzzet'a taş fırlatmaya başlar. Hamile olan Haçça'nın beline büyük bir taş isabet eder. Haçça o an yere yığılır. Hacı, İzzet ile kavga tuttuğu an Bayram'ın gelmesiyle kaçmaya başlar. Bayram onu yakalar ve büyük bir odun ile öldürmeye döner. Köylülerin araya girmesiyle ortalık yatışır ancak Haçça taş darbesi nedeniyle yataklara düşmüştür. Çocuğunu düşürür. Bütün olaylar üst üste gelir bundan sonra. Bayram'ı eve çağıran muhtar ona tuzak kurar. Bayram, karanlık bir odada yüzlerini görmediği iki adam tarafından elleri bağlanarak dövülür. Evde iki hasta vardır artık. Kaymakam'ın geldiği gün köye girmeden onun yolunu kesen İzzet ona bütün gerçekleri anlatır.

- A.2. 3. Metnin tema ve konusunu belirler.
A.2. 4. Metindeki çatışmaları belirler.
A.2. 5. Metnin olay örgüsünü belirler.
A.2. 6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.
A.2. 7. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler.

4. Yukarıdaki metnin yapı unsurlarını inceleyiniz. (30 puan)

Kişi:

Hacı, Muhtar, İzzet, Haçça, Ahmet, Bayram, Köylüler, Kaymakam (8 x 1 =8 puan)

Yer:

Karataş köyü, Muhtarın evi, Bayram'ın evinin önü (3 x 1 =3 puan)

Zaman:

Toprağı kazdığı ilk gün, Temelin kazıldığı akşam, Ertesi gün, Kaymakam'ın gelmesine yakın, Haberi alır almaz (5 x 1 =5 puan)

Olay Örgüsü:

Köy muhtarı, Hacı'ya İzzet'in evinin önündeki arsaya satar. Muhtar, şehirde yapılacak olan heykel için toplanacak parayı bu satıştan elde edeceği için İzzet tepki göstermesine rağmen kararından vazgeçmez. Hacı bir an önce temel kazmaya başlar ancak İzzet ve Bayram'ın tepkisi ile karşılaşır. İki aile bu olaydan dolayı karşı karşıya gelir ve zarar görürler. Kaymakam köye geldiğinde İzzet olup biten her şeyi ona anlatır. (14 puan)

- A.2. 9. Metindeki anlatım biçimleri ve tekniklerinin işlevlerini belirler.

5. Verilen metinde hangi anlatım biçimi ağır basmaktadır, yazınız. (10 puan)

Öyküleyici Anlatım Biçim

A.2. 15. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.

6. 1948 yılında Burdur'da doğan sanatçı, eserlerinde özellikle Orta Anadolu'yu konu alır. Romanlarında köy yaşamını halkçı ve devrimci bakış açısıyla işlerken köylülerin hayatını anlatır. Ağırlıklı olarak roman ve hikâye yazan sanatçı eserlerinde insanları eğitmeyi amaç edinir; eserleri birer belge niteliği taşır. Yılanların Öcü, Irazcanın Dirliği, Kaplumbağalar, Çilli, Efendilik Savaşı eserlerinden bazılarıdır.

Bu parçada söz edilen yazar kimdir, yazınız. (10 puan)

Fakir Baykurt

